

Нігаметзянова К.Р.

викладач,

Національна академія Національної гвардії України

МЕТОДИКА ВИКОРИСТАННЯ ТЕСТІВ НА ЗАНЯТТЯХ З ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ЯК ФОРМА КОНТРОЛЮ СФОРМОВАНOSTІ ТА РОЗВИТКУ ГРАМАТИЧНИХ УМІНЬ

Важливим напрямом підготовки студентів до успішного вирішення комунікативних завдань з іншомовної діяльності є навчання граматики. На жаль, з використанням комунікативного підходу до вивчення іноземної мови, формуванню граматичної компетенції приділяється недостатньо уваги. Наслідком цього стає низька граматична підготовка, що запобігає успішному оволодінню іноземною мовою. Проте необхідно пам'ятати, що граматика становить той «будівельний матеріал», без якого не відбуватиметься вербальне спілкування.

М.А. Панченко зазначає: «Розвитку у тих, хто навчається граматичним умінням, передують етап формування у них граматичних навичок. Зміст граматичних навичок є адекватним змісту граматичних умінь, однак ступінь їх автоматизації у мовленні є нижчою. Оскільки розвиток умінь не є можливим без попереднього розвитку навичок, то завданням є формування продуктивних і рецептивних граматичних навичок, які у подальшому на рівні автоматизму могли б забезпечити технічну сторону процесів мовлення» [2, с. 47].

Наведене вище положення характеризує ефективне граматичне уміння як таке, що забезпечує технічну сторону процесів мовлення на рівні автоматизму.

Але навчити студентів граматиці – це тільки найменша частина всього трудомісткого процесу. Ми повинні перевіряти рівень засвоєння граматичного матеріалу, вміння його використовувати під час вирішення конкретних комунікативних завдань, оцінки навчальних досягнень. Ефективність і надійність такої оцінки може реалізовуватися шляхом тестових завдань.

Тестовий контроль – це один із розповсюджених методів контролю знань, умінь і навичок у навчанні іноземній мові. Він є популярним через те, що тест завжди передбачає вимір, функція якого полягає в тому, щоб постачати кількісну інформацію. Оцінка, яку отримує студент, характеризується об'єктивністю та незалежністю від можливого суб'єктивізму викладача. Ще однією причиною такої популярності тестування є розвиток новітніх технологій нашого часу, адже використовувати тестовий контроль можна тепер і за допомогою комп'ютерів, що, без сумнівів, спрощує процес перевірки робіт для викладача, та робить процес контролю цікавішим для студента.

Одним із шляхів підвищення усвідомлення значущості тестування є систематичне застосування тестового контролю на заняттях з іноземної мови, під час яких студенти накопичують досвід виконання різних типів тестових завдань і самостійно переконуються у перевагах та недоліках такого інструменту контролю. Вони також набувають уявлення про можливості використання тестів для формування груп із відносно однаковим рівнем мовленнєвої компетенції, організації поточного й підсумкового контролю (тематичного, модульного, семестрового). Безперервно через практику навчання і контролю формується уявлення про їх нерозривний зв'язок, про вплив тестових технологій на навчальний процес, про можливості тестових завдань для розвитку мовних та мовленнєвих компетенцій [4]. Як наслідок, використання тестових завдань, особливо у процесі набуття граматичних компетенцій, сприяє розумінню того, що переклад – це тільки один із великого арсеналу засобів, які можуть використовуватись і бути не менш ефективними.

Сьогодні існує велика кількість тестів, але єдиної класифікації педагогічною наукою ще не було складено. Найповніша класифікація за функціональною, цільовою, змістовною та формальною ознаками надається І.А. Рапопортом, Р. Сельгом, І. Соттером у посібнику для вчителів «Тести в навчанні іноземних мов у середній школі» [3]. Вчені виокремлюють тести за різними підгрупами: за метою застосування, за видом здійснюваного контролю, за статусом контролюючої програми, за об'єктом контролю, за характером діяльності, яка контролюється, за спрямованістю тестових завдань, за співвіднесенням з нормами або критеріями, за метою використання, за способом створення, засобами презентації.

Тестування з граматики має свої особливості. Воно створюються, щоб визначити рівень знань, умінь і навичок студентів у володінні граматичним мінімумом, який складається з активного та пасивного. Для вираження власних думок іноземною мовою студент має оволодіти тими граматичними структурами (ГС), які входять до активного граматичного мінімуму. До пасивного граматичного мінімуму входять такі ГС, якими студенти можуть не користуватися для вираження своїх думок, але які потрібні для сприймання і розуміння мовлення [1, с. 72].

Звичайно, тестуючи граматику, ми не оцінюємо дійсну комунікативну компетенцію, але ми можемо виміряти прогрес у питаннях, що стосується граматики та потім проаналізувати й продіагностувати потреби студентів з конкретної теми.

При складанні завдань тестів з граматики і виборі типу завдань, необхідно пам'ятати, що тестування повинне відображати вміння оперувати граматичним матеріалом (впізнавання, вживання). Знання

правил побудови може бути результатом так званого «дрилінгу», тобто зубріння.

Важливим моментом у процесі оцінювання рівня сформованості та засвоєння граматичних умінь і навичок є врахування того, що кожен об'єкт тестування (граматична форма) має свої відповідні типи завдань. Наприклад, граматичні часи краще тестувати у вигляді множинного вибору, а артиклі чи прийменники за допомогою завдання із пропусками. А оскільки у деяких тестах з граматики відповіді зазвичай достатньо однозначні, то для викладача більш раціональними є завдання напіввідкритого типу, які дозволяють виявити типові помилки.

Таким чином, тестування є найоптимальнішою формою контролю розвитку та сформованості граматичної компетенції, оскільки допомагає за відносно короткий час оцінити велику кількість студентів і створити умови для постійного зворотного зв'язку, використовуючи при цьому сучасні освітні технології.

Список використаних джерел:

1. Методика викладання іноземних мов у середній навчальних закладах: Підручник. Вид. 2-е, випр. і перероб. / Кол. авторі під керівн. С.Ю. Ніколаєвої. – К.: Ленвіт, 2002. – С. 72.
2. Панченко М. О. Методичні вказівки з методики викладання англійської мови / М.О. Панченко. – Одеса, 2005. – Ч. I. – 122 с.
3. Рапопорт И.А. Тесты в обучении иностранным языкам в средней школе / И.А. Рапопорт, Р. Сельг, И. Соттер. – Т. : Наука, 1987. – 249 с.
4. Українська О.О. Методика тестування рівня сформованості мовленнєвої компетенції майбутніх викладачів у говорінні французькою мовою: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук : спец. 13.00.02 «Теорія і методика навчання: романські мови» / О.О. Українська. – К., 2009. – 24 с.

Сало І.Г.

викладач англійської мови,

Національна академія Національної гвардії України

ОСОБЛИВОСТІ ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ У КОНТЕКСТІ ІНТЕРАКТИВНОГО НАВЧАННЯ У ВІЙСЬКОВОМУ ВИЩОМУ НАВЧАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ

Дисципліна «Іноземна мова» як одна з навчальних дисциплін Національної академії Національної гвардії України має значні можливості для формування умов особистого, професійного,